

Sygn. akt XVI GC 1538/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Chała - Małkowska

Protokolant: Emil Ruciński

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 roku w W.,

na rozprawie

sprawy z powództwa „**B. (...) a (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **Towarzystwu (...) z siedzibą w W.**

o zapłatę kwoty 4.637,10 zł

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda „B. (...) a (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 2.496,90 (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt sześć 90/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od powoda „B. (...) a (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 263,19 (dwieście sześćdziesiąt trzy 19/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje zwrócić pozwanemu Towarzystwu (...) z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego dla m. st. Warszawy w W. kwotę 256,25 (dwieście pięćdziesiąt sześć 25/100) złotych tytułem zwrotu pozostałej niewykorzystanej części zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Sygn. akt XVI GC 1538/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 kwietnia 2015 r. powód „B. rent a car” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 4 638,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi niezapłaconą część odszkodowania należnego jej na podstawie umowy cesji wierzytelności od pozwanej jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawy szkody, obejmujące koszt wynajmu auta zastępczego (pozew k. 3-31).

W dniu 27 kwietnia 2015 r. tut. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt XVIGNc3087/15 (nakaz zapłaty k. 33).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wniesionym dnia 15 maja 2015 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że odmówił refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego ze względu na fakt nie powiadomienia przez poszkodowanego o konieczności wynajmu pojazdu zastępczego. Pozwany zakwestionował również uzasadniony czas najmu wskazując, że pojazd po uszkodzeniu był zdalny do użytku, zatem winien pozostawać w warsztacie naprawczym jedynie na czas niezbędny do dokonanie faktycznej naprawy. Ponadto pozwana podniosła, że nie ponosi odpowiedzialności za niewłaściwą organizację pracy warsztatu. Wskazała, że pojazd został oddany do naprawy w dniu 28 sierpnia 2014 r. i już w dniu 1 września 2014 r. został zaakceptowany przedstawiony kosztorys, zatem uwzględniając technologiczny czas naprawy, który wynosił 5 dni roboczych naprawa pojazdu winna zakończyć się w dniu 8 września 2014 r. (sprzeciw od nakaz zapłaty k. 40-48).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 sierpnia 2014 r. wskutek kolizji drogowej uległ uszkodzeniu pojazd marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...) będący własnością W. i S. B.. Sprawcą kolizji był kierujący pojazdem ubezpieczonym w zakresie odpowiedzialności cywilnej OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanej. Szkoda została zgłoszona w dniu 18 sierpnia 2014 r. (**bezsporne**).

W dniu 28 sierpnia 2014 r. uszkodzony pojazd marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...) został przyjęty do naprawy. W dniu 21 sierpnia 2014 r. dokonano przednaprawczych oględzin pojazdu, na podstawie których pozwana sporządziła kalkulację naprawy. W dniu 28 sierpnia 2014 r. dostarczono kalkulację i rozpoczęto naprawę. W dniu 1 września 2014 r. serwis dokonał zamówienia części zamiennych, które dostarczono w dniu 3 września 2014 r. Naprawę pojazdu zakończono w dniu 22 września 2014 r., i tego samego dnia nastąpił odbiór pojazdu z serwisu. Technologiczny czas naprawy uszkodzonego pojazdu marki R. (...) wynosił 5 dni roboczych (34,3rbg). Dnia 28 sierpnia 2014 r. uszkodzony pojazd został przyjęty do naprawy. W dniu 21 sierpnia 2014 r. pracownik pozwanej dokonał przednaprawczych oględzin pojazdu. W dniu 1 września 2014 r. serwis zamówił części niezbędne do przeprowadzenia naprawy. W dniu 3 września 2014 r. serwis otrzymał zamówione części. W dniu 28 września 2014 r. serwis przystąpił do naprawy uszkodzonego pojazdu. W niniejszej sprawie należy do technologicznego czasu naprawy doliczyć 6 dni czasu pomocniczego, na który składają się 4 dni na wykonanie i zatwierdzenie serwisowej kalkulacji naprawy oraz 2 dni na sprowadzenie części zamiennych oraz dwa dni wolne od pracy. Naprawa uszkodzeń pojazdu powinna trwać 13 dni kalendarzowych (5 dni czas technologiczny naprawy pojazdu, 6 dni czas pomocniczy, 2 dni dodatkowo wolne od pracy). Pojazd przebywał w serwisie od 28 sierpnia 2014 r. do 22 września 2014 r. tj. 25 dni, z czego 12 dni bezzasadnie. (**dowód:** protokół naprawy k.13, końcowa kalkulacja naprawy k. 69 pisemna opinia biegłego wraz z załącznikami k. 90-101).

W dniu 28 sierpnia 2014 r. poszkodowany W. B. zawarł z „B. rent a car” spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jako wynajmującym pisemną umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...). W umowie najmu PAZ strony ustaliły okres najmu na czas naprawy uszkodzonego pojazdu, lecz nie dłużej niż 14 dni kalendarzowych. Czynsz najmu strony ustaliły na kwotę 145 zł netto. Pojazd zastępczy został wydany poszkodowanemu w dniu 28 sierpnia 2014 r. natomiast zwrot pojazdu zastępczego nastąpił w dniu 22 września 2014 r. Poszkodowany korzystał z samochodu zastępczego do dojazdów do pracy, dowozu dzieci do szkoły oraz na zajęcia sportowe. Poszkodowany nie posiadał pojazdu rezerwowego. (**dowody:** Umowa najmu – k. 14, aneks- k. 16, cennik- k. 20, upoważnienie dla W. B. – k. 18, oświadczenie k. 25, protokół zdawczo- odbiorczy k. 21).

W dniu 28 sierpnia 2014 r. strony umowy najmu zawarły również umowę cesji wierzytelności, przedmiotem której poszkodowany przelali na rzecz powoda wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu od (...) pojazdu zastępczego, przysługującą mu w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 18 sierpnia 2014 r., za którą odpowiedzialność z tytułu OC sprawcy szkody ponosi pozwana (**dowody:** umowa cesji wierzytelności k. 17, oświadczenie dla ubezpieczyciela k. 24).

Z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...) przez 26 dni w okresie od 28.08.2014 r. do 22.09.2014 r., powód w dniu 22 września 2014 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 3 770,00 zł netto, tj. 4 637,100 zł brutto. (**dowód:** faktura VAT k. 19).

Pismem z dnia 8 grudnia 2014 r. powódka wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 4 637,10 zł. Wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanej w dniu 15 grudnia 2014 r., pozwana nie przekazała na rzecz powoda żądanej kwoty. (**dowody:** wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 26-27).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niezaprzeczone twierdzenia obu stron, w oparciu o dokumenty dołączone do akt sprawy oraz w oparciu o pisemną opinię biegłego sądowego K. W.. Wiarygodność przedłożonych w toku postępowania dokumentów nie była kwestionowana wzajemnie przez strony postępowania, a Sąd nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu. Natomiast złożoną do akt sprawy opinię biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i motoryzacji K. W., Sąd uznał za rzetelną, jasną i w pełni wyczerpującą. Biegły w sposób rzeczowy i kompleksowy odniósł się do przedmiotu opinii zaś żadna ze stron nie kwestionowała wniosków w niej zawartych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Stosownie do treści przepisu art. 822 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony.

Z kolei w myśl art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiłoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności zaległe odsetki.

Większość okoliczności faktycznych w niniejszej sprawie było bezspornych pomiędzy stronami. W szczególności pozwany nie kwestionował odpowiedzialności sprawcy za zaistniałą kolizję drogową i własnej z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody – posiadacza pojazdu mechanicznego. Pozwany nie kwestionował również skutecznego zawarcia pomiędzy powodem i poszkodowanym umowy najmu i umowy cesji wierzytelności, a ich ważność i skuteczność nie budziła wątpliwości sądu. Pozwany zakwestionował natomiast uzasadniony czas naprawy uszkodzonego wskazując, że czas naprawy winien zakończyć się najpóźniej w dniu 8 września 2014 r. Pozwany wskazał również, że powód nie wykazał konieczności najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy.

Zarzut pozwanego, że powód nie wykazał zasadności najmu pojazdu zastępczego okazał się niezasadny. To stanowisko pozwanej opiera się na błędnym założeniu, że poszkodowany musi wykazać potrzebę korzystania z samochodu zastępczego. Tymczasem koszty wynajmu samochodu zastępczego do czasu naprawy uszkodzonego pojazdu mieszczą się w zakresie normalnych następstw szkody (wyrok Sądu Najwyższego z 26 listopada 2002 roku, V CKN 1397/2000, Lex nr 77057 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2004 roku, II CK 494/03, Biul. SN z 2005 roku, nr 3, poz. 11). Według art. 361 §1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Pozbawienie poszkodowanego możliwości korzystania z pojazdu uszkodzonego w trakcie kolizji skutkuje tym, że ma on prawo wynająć pojazd zastępczy i pozostaje to w związku przyczynowym z kolizją – w rozumieniu powyższego przepisu. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową, bez względu na rodzaj działalności, lub cel, dla którego poszkodowany wykorzystuje pojazd. Normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków zdarzenia podlegających wyrównaniu. Obecnie samochód nie jest dobrem luksusowym, lecz niezbędnym elementem życia codziennego, związanym z charakterem wykonywanej pracy, miejscem zamieszkania, potrzebą

załatwiania różnorodnych potrzeb życiowych, czy korzystania z różnorodnych usług. Skoro ktoś samochód posiada, to zwykle z niego korzysta. Poszkodowany nie był winny przedmiotowej kolizji, więc nie powinien ponosić jej skutków w postaci utrudnień w wykonywaniu codziennych obowiązków czy realizowaniu codziennych planów z uwagi na brak samochodu. Wreszcie należy również powołać się ponownie na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11), w której stwierdzono, iż korzystanie przez poszkodowanego z własnego pojazdu mechanicznego nie może być zastąpione wykorzystaniem środków komunikacji publicznej, gdyż są to odmienne sposoby korzystania z rzeczy. Samochód w sposób bardziej wszechstronny i funkcjonalny zaspokaja potrzeby życiowe właściciela. Korzystanie z niego stało się obecnie standardem cywilizacyjnym i taka jego funkcja będzie się umacniać.

Natomiast zarzut pozwanego co do przekroczenia uzasadnionego czasu naprawy w ocenie Sądu jest zasadny. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 223 k.p.c.), w konsekwencji, to na pozwanej spoczywał ciężar wykazania podnoszonych przez niego twierdzeń, że uzasadniony czas naprawy uszkodzeń powstałych w pojeździe poszkodowanego był krótszy niż czas naprawy tego pojazdu dokonanej przez warsztat naprawczy i pojazd nie musiał przez cały ten okres znajdować się w warsztacie naprawczym, a tym samym, poszkodowany nie musiał korzystać z samochodu zastępczego przez okres 26 dni.

Pamiętać należy, że w myśl art. 361 § 2 k.c., w braku zastrzeżeń umownych lub szczególnych przepisów ustawy, szkoda winna być naprawiona w całości. Natomiast stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.), odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych i ekonomicznie uzasadnionych potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, Biul. SN z 2011 r., nr 11, s. 5). Jak wynika z pisemnej opinii biegłego sądowego, uzasadniony technologiczny czas naprawy samochodu marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...) wynosił 13 dni kalendarzowych. Czas ten obejmował 5 dni technologicznego czasu naprawy, 6 dni czasu pomocniczego oraz 2 dni dodatkowo wolne od pracy. Biegły wyjaśnił, że oczekiwanie przez serwis na rozpatrzenie przez przedstawicieli producenta pojazdu wniosku o udzielenie rabatu w ramach procedury pomocowej przy odzyskiwaniu szkód całkowitych nie powinno wpływać na całkowity czas naprawy pojazdu. Koszt naprawy bowiem został przez ubezpieczyciela zatwierdzony, co zabezpieczało finansowe interesy serwisu, zaś pozytywne rozpatrzenie wniosku podnosiło tylko rentowność wykonanych prac. Nie był trafny zarzut pozwanego, jakoby pojazd uszkodzony był zdalny do użytku po kolizji, albowiem biegły wskazał, że pojazd nie nadawał się do normalnej eksploatacji. Naprawa uszkodzonego samochodu powinna zakończyć się po 14 dniach, gdyż jest to czas uzasadniony i rzeczywiście niezbędny dla naprawy pojazdu. Biegły nie znalazł wytłumaczenia dla zwłoki serwisu, wskazując, że pojazd przebywał w serwisie przez 25 dni, z czego 11 dni bezzasadnie. Wskazaną opinię biegłego Sąd uznał za logiczną, jasną i opartą na wiedzy i doświadczeniu biegłego. Biegły uwzględnił czas przeznaczony na prace naprawcze wynikające z organizacji systemu pracy warsztatu oraz czas naprawy blacharskiej, lakierowania wraz z przygotowaniem i prac dodatkowych. W konsekwencji jako uzasadniony czas naprawy pojazdu, Sąd uznał, za biegłym czas od 28 sierpnia do 10 września 2014 r. W niniejszej sprawie poszkodowany wynajął pojazd zastępczy w dniu 28 sierpnia 2014 r., zaś zwrócił pojazd w dniu 22 września 2014 r. Wobec tego w przekonaniu Sądu uzasadnionym czasem najmu pojazdu zastępczego, był okres od dnia 28 sierpnia do 10 września 2014 r. Uzasadniony czas najmu pojazdu wynosił w niniejszej sprawie 14 dni kalendarzowych.

Z uwagi na niekwestionowanie przez pozwanego wysokości stawki czynszu najmu w ocenie Sądu, zasadne było zastosowanie stawki zgodnej ze złożoną przez powoda, a zawartą pomiędzy nim, a poszkodowanym umową, która została między nimi zawarta w oparciu o jedną z podstawowych zasad systemu prawa prywatnego – swobody dokonywania czynności prawnych i kształtowania ich treści.

Uwzględniając zatem uzasadniony czas najmu 14 dni oraz stawkę najmu wynikającą z przedłożonej przez powoda umowy oraz cennika wynoszącą 145,00 zł netto za dobę, czynsz najmu pojazdu zastępczego powinien wynieść 2

496,90 zł brutto. Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2 496,90 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 20 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie natomiast z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Wobec tego, że powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty wynikającej z kosztów najmu przez poszkodowanego pojazdów zastępczych pismem doręczonym w dniu 15 grudnia 2014 r., żądanie zasądzenia odsetek od dnia 20 stycznia 2015 r. uznać należało za zasadne.

Z uwagi na powyższe należało orzec jak w pkt I sentencji wyroku. W pozostałej części powództwo należało oddalić, o czym Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia. Biorąc pod uwagę należność główną dochodzoną pozwem stwierdzić należy, iż Sąd uwzględnił żądania powoda w 53,85 %, co oznacza, iż pozwana wygrała proces w 46,15 %. Koszty procesu powinny zatem ulec stosunkowemu rozdzieleniu odpowiednio do tak określonego wyniku sprawy. W toku procesu powódka poniosła opłatę od pozwu w wysokości 232 zł. Dodatkowo każda ze stron poniosła koszty zastępstwa procesowego przez profesjonalnego pełnomocnika w wysokości po 600 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie po 17 zł. Pozwana poniosła nadto koszt wynagrodzenia biegłego sądowego w łącznej wysokości 943,75 zł. Łącznie koszty procesu wyniosły więc 2 409,75 zł, w tym koszty powoda 849 zł i koszty pozwanej 1 560,75 zł. Ponieważ pozwana powinna ponieść 53,85 % łącznych kosztów procesu, Sąd zasądził na jej rzecz od powódki kwotę 263,19 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, orzekając jak w pkt. III sentencji wyroku.

W pkt IV sentencji wyroku Sąd nakazał zwrócić pozwanemu ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w W. kwotę 256,25 zł, orzekając na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594, j.t. ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, Sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną od strony a opłatą należną. Ponieważ pozwana uiściła zaliczkę na wynagrodzenie biegłego w wysokości 1 200,00 zł, z której Sąd przyznał biegłemu wynagrodzenie w łącznej kwocie 943,75 zł, należało pozwanemu zwrócić niewykorzystaną część zaliczki w wysokości 256,25 zł.